

Assessing and evaluating the tourism potential of Birjand city

Ali Asghar Abdollahi^{1*}, Moslem Ghasemi², Mehdi Moradi³.

1- Asociant profesor geography and urban planning, University Shahied Bahonar Kerman, Kerman, Iran

2- M.A. geography and urban planning, University Shahied Bahonar Kerman, Kerman, Iran

3- M.A. geography and urban planning, University Shahied Bahonar Kerman, Kerman, Iran

Received: 7 July 2020

Accepted: 10 November 2020

Extended Abstract

Introduction

Iran is considered as one of the most important tourism hubs in the world. Iran can be located in a suitable position of tourist attractions in Asia and the international level due to some features which include a long-standing history in civilization and culture, nature and various climatic conditions, and other features such as numerous sanctuaries. This study aimed to evaluate the capacity and potential of tourism within the Birjand County. The research method is descriptive-analytical using Reynard, Pereira, Vikor, Coopras, and Kapland techniques. The current study examines the potential of urban tourism to consider the performance management of Birjand County concerning the sustainable development of urban tourism through these variables. It also seeks to provide practical approaches to improve the current situation using sustainable development. The purpose is focused on evaluating the potential of urban tourism within Birjand County. The findings can assist the urban managers to enhance the level of sustainable development of urban tourism and increase local satisfaction as well as the satisfaction of tourists with the least environmental damages.

Methodology

The research method is descriptive-analytical. Information gathering has been done using the desk – field, and documentary based methods. Reynard, Pereira, Kapland, Coopras, and Vikor techniques have been used for data analysis; so that Reynard and Pereira methods have been used to examine the tourism parameters, and after summing up the results, the city has been leveled and ranked based on the potentials and capabilities of tourism using multiple attribute decision-making models, such as Kapland, Coopras, and Vikor techniques.

Results and discussion

According to the geographical location and the placement of various natural and human attractions in Birjand County to attract domestic and foreign tourism, this county is one of the important tourist sites within Iran and the southeastern region of the country. Therefore, this study is designed based on the triple bottom line approaches of imaginary effects (economic, socio-cultural, and environmental). The results obtained from the Reynard method can be classified into three main sections: “The number of historical monuments” parameter with 2.8 points from the total maximum final point. It has achieved the highest scores among all the sites. Also, this site has the highest score in most of the assaying among other parameters; so that it was selected as the best parameter with the highest score in terms of various assays. “Determination of the borders of the registered monuments” parameter in scientific values with 2 points and “the number of historical and natural monuments” in complementary values with

* Corresponding Author (Email: aliabdollahi1313@gmail.com)

Copyright © 2020 Journal of Urban Tourism. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution- noncommercial 4.0 International License which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages provided the original work is properly cited.

1.9 points, place in the second and third positions, respectively. The results obtained using the Pereira method to examine the tourism capabilities of Birjand County indicate that these two parameters have a significant difference with others in terms of numbers. Therefore, they have obtained a high score which includes “the number of registered historical and natural monuments” with 13.37 points and “determination of the borders of the registered monuments” with 11.08 points which is considered as the highest point among all the sites. In the second position, “the number of historical and natural monuments” indicates the obtained score on this site. In comparison with the previous parameter, this will be less severely exposed to changes resulting from tourism development. Generally, the studied parameters have lower points in terms of scoring. This indicates the necessity of fundamental evaluation of the capacities within these sites concerning tourism planning and development. We have achieved the ranking level of development in the tourism sector of Birjand County through the combination of rankings obtained from Kaplan, Cooper, and Vikor models. These investigations indicate that in Birjand County, Birjand City is the central city, and also Khusf, and Mohammad Shahr are in extra-development, development, and lower-development conditions in terms of tourism potential.

Conclusion

The current study examines the tourism capabilities of Birjand County in terms of sustainable tourism development. It also considers the performance management of Birjand County concerning the sustainable development of urban tourism through these variables and provides some practical approaches to improve the current situation using the development of the county. The results from combining Reynard and Pereira tourism models indicate that “the number of historical monuments”, “determination of the border of historical monuments”, and “the number of historical and natural monuments” parameters with 13.37, 11.08, and 9.04 points have the highest scores among all the sites which have obtained the maximum score of tourism capabilities from 20 points using this method. Therefore, in comparison to other studied sites, this parameter has a high potential to attract tourists in terms of scientific values and complementary values. The implementation of sustainable spatial planning through educational programs, entertainment, etc. can lead to poverty reduction and job creation in the scope of attracting tourists and increasing tourism tours in desert areas, in particular for the residents of Birjand County. We have achieved the ranking level of development in the tourism sector of Birjand County through the combination of rankings obtained from Kaplan, Cooper, and Vikor models. These investigations indicate that in Birjand County, Birjand City is the central city, and Khusf and Mohammad Shahr are in extra-development, development, and lower-development conditions in terms of tourism potential.

Keywords: Tourism, Sustainable Development, Reynard, Pereira, Vikor, Cooper, Kaplan, Birjand

سنجش و ارزیابی توان‌های گردشگری شهرستان بیرجند

علی اصغر عبدالهی^۱ - استادیار جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران
مسلم قاسمی - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران
مهدی مرادی - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۴/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۸/۲۰

چکیده

صنعت گردشگری امروزه از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار شده است و به دلیل مزایایی که دارد توجه دولت‌ها و مسئولان ملی و محلی را به خود جلب کرده است. این تحقیق باهدف، سنجش و ارزیابی توان‌های گردشگری شهرستان بیرجند می‌باشد که با تکیه بر روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از تکنیک‌های رینارد - پری - وایکور - کوپراس و کپلند به دنبال دستیابی به این مهم می‌باشد. نتایج به‌دست‌آمده حاکی از آن است که شاخص «تعداد آثار و بناهای تاریخی» در هر دو تکنیک رینارد و وایکور بهترین وضعیت را دارا می‌باشد. در بررسی گزینه‌های موردبررسی نیز مشخص گردید که بیرجند، خوسف و محمد شهر جایگاه‌های اول تا سوم را از نظر توان گردشگری شهرستان بیرجند در بر گرفته‌اند. در مجموع می‌توان نتیجه گرفت در سطح شهرستان، شهر بیرجند، خوسف و محمد شهر به ترتیب دارای وضعیت‌های ورا توسعه، میان توسعه و فرو توسعه می‌باشند. در پی نتایج به‌دست‌آمده، پیشنهادهایی مشتمل بر افزایش کیفیت زیرساخت‌ها از جمله امکانات اقامت، حمل‌ونقل و...، توسعه امکانات بهداشتی، استراحتگاهی، تفریحی، ورزشی و ... در منطقه، تشویق مردم منطقه به مشارکت در جهت توسعه زیرساخت‌ها، تجهیزات و تسهیلات گردشگری، استفاده از مشارکت بخش خصوصی در احداث تأسیسات گردشگری منطقه ارائه می‌گردد.

واژگان کلیدی: گردشگری، توسعه پایدار، رینارد، پری، وایکور، کوپراس، کپلند، بیرجند.

مقدمه

مراکز شهری به علت دارا بودن جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی، غالباً مقاصد گردشگری مهمی محسوب می‌شوند. شهرها با جاذبه‌های متنوعی همچون، موزه‌ها، بناهای یاد بود، سالن‌های تئاتر، استادیوم‌های ورزشی، پارک‌ها، شهرسازی، مراکز خرید، مناطق با معماری تاریخی و مکان‌هایی مربوط به حوادث مهم یا افراد مشهور، جاذب گردشگران بسیاری هستند (پاپلی‌یزدی و سقایی، ۱۳۸۵: ۱۸۸) از این رو سازمان گردشگری در بیانیه مانیل، گردشگری را نیاز اساسی در هزاره سوم معرفی کرده است. مدیریت گردشگری اکنون به فعالیتی مهم بدل گشته است که جریان کارها، اقدام‌های اجتماعی و تغییرات فضایی فراوانی را به‌ویژه در کشورهای اروپایی شکل می‌دهد (کازس، ۱۳۸۲: ۱۰) بر همین اساس تحقق توسعه پایدار گردشگری در گرو سه رویکرد همه‌جانبه نگر و کل گرا، آینده‌نگر و مساوات گرا است. نگرش اول بر این باور است که توسعه هنگامی پایدار است که در بستر سیاسی، اقتصادی و اکولوژیک ملاحظه گردد. در رویکرد دوم، برآورد احتیاجات کنونی گردشگران، جامعه میزبان و به‌موازات آن محافظت از محیط‌زیست و حفظ فرصت‌های برابر برای آیندگان مطرح است. در رویکرد سوم، مساوات درون نسلی و فرا نسلی در استفاده از امکانات، داده‌ها و منابع موردنظر است (تولایی، ۱۳۸۶: ۱۴۲). در این بین ایران از قطب‌های مهم گردشگری در جهان به شمار می‌رود و با برخورداری از سابقه دیرین تمدن و فرهنگ، طبیعت و شرایط اقلیمی گوناگون و عوامل دیگر از جمله زیارتگاه‌های متعدد، توانایی قرارگیری در جایگاه مناسب نقاط پر جاذبه گردشگری در سطح آسیا و بین‌المللی را داراست. ایران به لحاظ جاذبه‌های گردشگری، تنوع گردشگری و تنوع صنایع‌دستی به ترتیب جزو ۱۰، ۵ و ۳ کشور اول جهان است (زنگی‌آبادی و همکاران، ۱۳۸۷: ۱۳۱). ضرورت و اهمیت تحقیق از اینجا ناشی می‌شود که وجود جاذبه‌های متعدد طبیعی در مناطق بکر جنوب و جنوب شرق کشور خصوصاً در شهرستان بیرجند خود به‌عنوان پتانسیلی جهت اشتغال‌زایی و جذب سرمایه و جلب گردشگران به شمار می‌رود. از این رو ضرورت توجه به این جاذبه‌ها و پتانسیل‌ها در شهرستان بیرجند ایجاب می‌کند که ضمن توجه به این مهم؛ گام اساسی جهت رونق گردشگری شهرستان نیز برداشته شود. از این رو محدوده مورد مطالعه به این دلیل که سرشار از جاذبه‌ها و پتانسیل‌های طبیعی و انسانی جهت توسعه صنعت توریسم در جنوب و جنوب شرق کشور بوده و توانایی جذب سرمایه سرشار از این توانمندی‌ها را در خود دارد و می‌تواند به‌عنوان یک پایلوت گردشگری در این ناحیه از کشور نیز شناخته شود انتخاب و مورد بررسی قرار گرفته‌شده است. بر همین اساس جهت دستیابی به این اصل اساسی؛ فرآیند کاری که قرار است انجام پذیرد، در قالب سنجش شاخص‌های مؤثر در گردشگری شهرستان بیرجند برگرفته‌شده از اداره کل میراث فرهنگی صنایع‌دستی و گردشگری؛ صورت گرفته به‌گونه‌ای که پس از جمع‌آوری کلیه شاخص‌ها؛ هر یک توسط مدل‌های متعدد گردشگری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و در نهایت با استفاده از تکنیک‌های تصمیم‌گیری چند شاخصه بخش‌های مختلف شهرستان بر اساس هر یک از نتایج به‌دست‌آمده رتبه‌بندی گردیده‌اند.

لذا پژوهش حاضر به دنبال سنجش و ارزیابی توان‌های گردشگری شهری است، تا با ارزیابی این متغیرها، عملکرد مدیریت شهرستان بیرجند، در رابطه با توسعه پایدار گردشگری شهری بررسی گردد و راهکارهای عملی در جهت بهبود وضع موجود و در نتیجه توسعه شهر ارائه شود. هدف، سنجش و ارزیابی توان‌ها و پتانسیل‌های گردشگری شهری شهرستان بیرجند می‌باشد. یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند مدیران شهری را در بالا بردن سطح توسعه پایدار گردشگری شهری و افزایش رضایت محلی و همچنین رضایت گردشگران با کم‌ترین آسیب محیطی، یاری رساند.

بررسی ادبیات موضوع در این زمینه نشان می‌دهد که کارشناسان بسیاری در داخل و خارج از کشور در زمینه گردشگری و آثار آن تحقیق کرده‌اند: مهرگان و همکاران در سال ۲۰۱۲، در مقاله خود به بررسی تأثیر شاخص توسعه انسانی بر گردشگران خارجی با استفاده از مدل با وقفه خود بازگشتی^۱ طی دوره زمانی ۲۰۰۷-۱۹۶۷ پرداختند. نتایج نشان می‌دهد رابطه مثبت و معناداری میان ورود گردشگران خارجی و شاخص توسعه انسانی در کوتاه‌مدت و بلندمدت وجود دارد. توحیدی اردهی در سال ۲۰۱۱، به بررسی اثرات اقتصادی گردشگری در کشورهای در حال توسعه با استفاده از

روش تحلیل - توصیفی می‌پردازد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که با برنامه‌ریزی استراتژیک کوتاه‌مدت و بلندمدت و استفاده از توانایی‌های خاص و تولیدات گردشگری کشورهای در حال توسعه، اکثر مشکلات اقتصادی می‌توانند حل شوند. حقیقت و همکاران در سال ۱۳۹۲، در مطالعه‌ای رابطه بین رشد اقتصادی و توسعه گردشگری در منطقه منارا به کمک رابطه علیت^۲ و برآورد الگو برای دوره زمانی ۲۰۰۹ - ۱۹۹۹ به روش اثرات ثابت^۳ بررسی کردند. نتایج به‌دست‌آمده نشان داد میان گردشگری و رشد اقتصادی در کشورهای منارا، رابطه علیت دوطرفه وجود دارد. رنج پور و همکاران در سال ۱۳۹۰، استفاده از روش جوهانسن - جوسلیوس رابطه بین درآمدهای حاصل از صنعت توریسم و تولید ناخالص داخلی بدون نفت را در ایران طی دوره ۱۳۸۸ - ۱۳۴۷ مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان می‌دهد که یک رابطه هم‌انباشتی بلندمدت بین متغیرهای مذکور وجود دارد و توسعه صنعت گردشگری می‌تواند به‌عنوان محرک تولید ناخالص داخلی و نیز رشد اقتصادی کشور گردد. Suraj در سال ۲۰۱۰، به بررسی تأثیر گردشگری بر توزیع درآمد با استفاده از اطلاعات بین‌کشوری^۴ و روش داده‌های تابلویی^۵ می‌پردازد. نتایج نشان می‌دهند بخش گردشگری، نابرابری درآمد ناخالص در نمونه کشورهای مورد استفاده در این مطالعه را کاهش می‌دهد. Arezki, Piotrowski در سال ۲۰۰۹، با استفاده از تکنیک متغیرهای ابزار^۶ به‌صورت اطلاعات بین‌کشوری، طی دوره زمانی ۲۰۰۲ - ۱۹۸۰ به بررسی این‌که آیا تخصص گردشگری، استراتژی مناسبی جهت توسعه اقتصادی است، پرداختند. نتایج، نشان‌دهنده ارتباط مثبت میان تخصص گردشگری و رشد اقتصادی است. Suraj در سال ۲۰۰۹، از تجزیه و تحلیل داده - ستانده^۷ جهت تعیین نقش و اهمیت ارزش‌افزوده‌های اقتصادی مختلف، درآمدها و اشتغال بر بخش گردشگری برای کشور رومانی طی دوره زمانی ۲۰۰۵ - ۲۰۰۰ استفاده کرده است. نتایج، نشانگر سهم مستقیم گردشگری بر تولید ناخالص داخلی است. همچنین گردشگری به‌طور غیرمستقیم از طریق اثر جریان‌ی خروجی این صنعت بر خروجی سایر صنایع نیز مؤثر است.

مبانی نظری

گردشگری پایدار را نمی‌توان جدا از مفهوم توسعه پایدار بحث کرد، بنابراین، مفاهیم توسعه پایدار در بخش گردشگری، در قالب مفاهیم توسعه پایدار اقتصاد کلان، قابل تبیین است؛ بر همین اساس گردشگری پایدار بر ضرورت استفاده و توسعه منابع گردشگری در مسیرهای سالم تأکید می‌کند (رحمانی، ۱۳۸۹: ۴۴). از این‌رو تأثیر توریسم در بسیاری از کشورها به‌عنوان یک محرک توسعه احساس می‌شود؛ به‌عنوان مثال بخش توریسم در سال‌های اخیر عامل رشد بسیاری از کشورها همچون بوتسوانا، مالدیو و کیپ ورد بوده است (WTO, 2103^۸: 14). به همین منظور توسعه پایدار گردشگری و هماهنگ کردن اقدامات، علایق کلیه کسانی که دست‌اندرکار گردشگری هستند، روابط متقابل و وابستگی‌هایی بین سازمان گردشگری و سایر سازمان‌ها وجود دارد (محللاتی، ۱۳۸۰: ۱۳) لذا دستیابی به توسعه گردشگری به عواملی نظیر ساختار مناسب سازمانی، برنامه‌ریزی و آموزش نیروی انسانی، قوانین و مقررات گردشگری و جذب سرمایه، وابسته است. برای ایجاد توسعه پایدار و مناسب صنعت گردشگری، وجود یک مدیریت توانا و منسجم و هماهنگی بین بخش‌های دولتی و خصوصی، بسیار حائز اهمیت است (مدهوشی و همکاران، ۱۳۸۲: ۳۲). به‌طور کلی گردشگری می‌تواند به‌عنوان یکی از راهکارهای علمی، رهایی از اقتصاد تک‌محصولی و متنوع‌سازی منابع ارزی باشد (صدری و همکاران، ۱۳۸۶: ۵)؛ باین‌حال گردشگری شهری هنگامی می‌تواند مفید واقع شود که در رابطه با دیگر کارکردهای شهری باشد. مفهوم

۱ MENA

۲ Causality relationship

۳ Fixed Effect

۴ Cross- Section

۵ Panel Data Model

۶ Instrumental variable

۷ Input-Output (I-O)

۸ world tourism organism

پایداری شهری دربرگیرنده تعامل عوامل محیطی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی است (Sutcliffe, 2009:11) پس می‌توان گفت که صنعت گردشگری به‌عنوان یکی از صنایع مهم توسعه پایدار در هر جامعه‌ای محسوب می‌شود، که از تحرک بالایی در تغییرات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، شهری و محیطی برخوردار است (Ramkissoon & Nuncio, 2008:48). امروزه مهم‌ترین سیاست‌های گردشگری پایدار شهری را می‌توان، ارتقای توسعه محلی و اصلاح کیفیت زندگی جوامع میزبان؛ ترویج ویژگی‌های فرهنگی، محلی و تصویر مقاصد گردشگری؛ هماهنگی بین نیازهای کیفیت تجارب گردشگری و کیفیت زندگی ساکنان؛ حفظ کیفیت محیط‌زیست که هم جامعه میزبان و هم گردشگران به آن وابسته‌اند عنوان کرد (تقوایی و اکبری، ۱۳۸۸: ۴۹) زیرا این مهم که این صنعت اثرات گسترده و شگرف اجتماعی و فرهنگی بر ساختار اجتماعی جامعه، سبک زندگی افراد و اقتصاد مقصد دارد؛ توسط تحقیقات متعدد مورد اثبات قرار گرفته است (Gursoy et al, 2010:386; Pérez, 2005:591; Gursoy, 2004:501) بر این اساس گردشگری به‌عنوان جریان انتقال ثروت، منبع درآمد، تبادل ارز، توسعه زیرساخت‌ها (Sharpley, 2014:43) می‌تواند مناسب‌ترین گزینه برای توسعه جوامع به شمار آید، چراکه این صنعت قادر به تأمین منافع اقتصادی بالا برای ساکنان محلی (Mehmetoglu, 2001:96) توسعه مقاصد میزبان (Boo & Busser, 2006:227) و ارائه تجربه‌ای کیفی و شناختی وسیع به بازدیدکننده می‌باشد (Lee, 2009:12; Shrestha et al, 2007:982; Lepp, 2007:879) است (Bigné et al, 2005:297). پذیرش و تأکید بر مشارکت جامعه در توسعه گردشگری دلالت بر این واقعیت دارد که ساکنین اغلب از فرآیندهای برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و البته مدیریت پروژه‌های گردشگری کنار گذاشته می‌شوند (Teye et al, 2002:6). با این حال مطالعات حاکی از آن است که نگرش ساکنین و توازن ادراکات آن‌ها از هزینه‌ها و منافع گردشگری عاملی عمده در رضایت گردشگر و بنابراین جذابیت کلی منطقه و موفقیت صنعت می‌باشد (Terzidou & Szivas, 2008:12; Andriotis & Vaughan, 2003:27). در حقیقت توسعه گردشگری موضوع منفعت‌رسانی به ساکنان بوده و درک چشم‌انداز ساکنان در تسهیل خط‌مشی‌گذاری که هزینه‌های این صنعت را کاهش و منافع آن را افزایش می‌دهد و در نتیجه منجر به حمایت بیشتر ساکنان از توسعه صنعت می‌شود؛ بسیار مفید می‌باشد (Prayag et al, 2013:13). این مطالعه نیز بر اساس رویکردهای خط پایین سه‌گانه تأثیرات تصوری (اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و زیست‌محیطی) طراحی شده است.

روش پژوهش

روش تحقیق پژوهش توصیفی - تحلیلی و گردآوری اطلاعات نیز به‌صورت میدانی - کتابخانه‌ای و اسنادی صورت گرفته است. بدین ترتیب که با مراجعه به محدوده مورد مطالعه به‌صورت میدانی به گردآوری اطلاعات مربوط به گردشگری شهرستان پرداخته شده و با استفاده از روش کتابخانه‌ای به گردآوری اطلاعات نظری و اسنادی در ارتباط با موضوع پرداخته شده است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از تکنیک‌های رینارد، پریرا، کیلند، کوپراس و وایکور استفاده شده است بدین ترتیب که برای سنجش شاخص‌های گردشگری از تکنیک‌های رینارد و پریرا استفاده شده و پس از جمع‌بندی نتایج به‌دست‌آمده؛ با استفاده از مدل‌های تصمیم‌گیری چند شاخصه کیلند، کوپراس و وایکور به سطح‌بندی و رتبه‌بندی شهرستان بر اساس پتانسیل‌ها و توانمندی‌های گردشگری اقدام شده است. در ادامه شاخص‌های مورد بررسی مطابق جدول (۱) آورده شده است.

جدول شماره ۱. شاخص‌های تحقیق

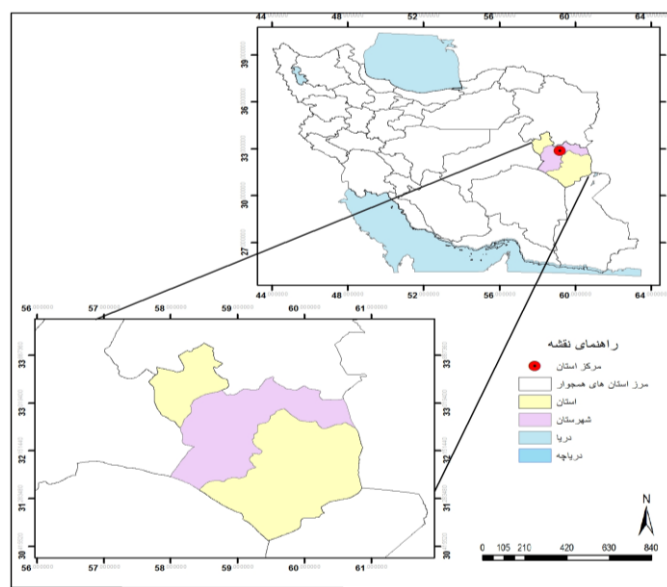
ردیف	شاخص	واحد اندازه‌گیری	تعداد در سطح شهرستان
۱	تعداد آثار و بناهای تاریخی طبیعی و معنوی ثبت شده	اثر	۲۱۵
۲	تعیین حریم آثار ثبت شده	اثر	۹۱
۳	تعداد کارگاه‌های آموزش هنرهای سنتی	عدد	۱۰
۴	تولیدات و رویدادهای فرهنگی و معرفی و آموزش	عدد	۲۰۰۰
۵	تعداد محوطه‌ها و تپه‌های تاریخی ثبت شده	اثر	۱۲

۶	تعداد پروژه‌های گمانه‌زنی و اکتشاف باستان‌شناسی تاریخی	طرح	۶
۷	تعداد گردشگران	نفر	۳۵۰۰۰۰
۸	تعداد اماکن و تأسیسات گردشگری	مورد	۲۰
۹	تعداد مناطق نمونه گردشگری	مورد	۲
۱۰	تعداد اماکن تاریخی و طبیعی دارای قابلیت‌های گردشگری	مورد	۱۰

مأخذ: اداره کل میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری، ۱۳۸۸

محدوده مورد مطالعه

شهرستان بیرجند بین ۳۱ درجه و ۲۰ دقیقه تا ۳۳ درجه و ۳۱ دقیقه عرض شمالی و ۵۷ درجه و ۵۹ دقیقه تا ۵۹ درجه و ۴۰ دقیقه طول شرقی واقع شده است. این شهرستان از شمال به شهرستان قانات و از شمال غرب به شهرستان سرایان، از غرب به استان یزد، از جنوب غرب به استان کرمان از جنوب شرق به شهرستان نهبندان، از شرق به شهرستان سربیشه و از شمال شرق به شهرستان در میان محدود شده است. شهرستان بیرجند با وسعت حدود ۲۰۰۳۳ کیلومتر مربع معادل ۲۱ درصد بعد از شهرستان نهبندان بیشترین مساحت استان را به خود اختصاص داده است. شهرستان بیرجند از جاذبه و پتانسیل‌های متعدد گردشگری برخوردار می‌باشد. از آن جمله؛ در این شهرستان دشت‌های متعدد با صرفه اقتصادی قرار دارند. از مهم‌ترین این دشت‌ها می‌توان به دشت بیرجند، جلگه ماژان، سرچاه عماری، خور، رزگ، گل‌میران اشاره کرد. برخورداری از مناطق حفاظت‌شده آرک و گرنگ؛ دارا بودن گونه‌های جانوری شاخص در منطقه کل و بز؛ منطقه پیشنهادی حفاظت‌شده باغران؛ مجموعه نگارهای متعلق به دوران سوم زمین‌شناسی؛ تصاویر و کتیبه‌های مربوط به دوره اشکانی و حیات وحش حفاظت‌شده؛ همه و همه بیانگر توان‌های گردشگری در شهرستان می‌باشند.

شکل شماره ۱. موقعیت جغرافیایی شهرستان بیرجند

بحث و یافته‌ها

شهرستان بیرجند به واسطه موقعیت جغرافیایی و قرارگیری جاذبه‌های متعدد طبیعی و انسانی جهت جذب گردشگری داخلی و خارجی؛ همواره از سایت مهم گردشگری در ایران و منطقه جنوب شرق کشور می‌باشد. بر همین اساس توسعه گردشگری، موضوع منفعت‌رسانی به ساکنان بوده و درک چشم‌انداز ساکنان در تسهیل خط‌مشی‌گذاری که هزینه‌های این صنعت را کاهش و منافع آن را افزایش می‌دهد و در نتیجه منجر به حمایت بیشتر ساکنان از توسعه صنعت می‌شود؛

بسیار مفید می‌باشد (Prayag et al, 2013: 14). از همین رو این مطالعه نیز بر اساس رویکردهای خط پایین سه‌گانه تأثیرات تصویری (اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و زیست‌محیطی) طراحی شده است. در ادامه به تجزیه و تحلیل داده‌ها مطابق با روش‌شناسی تحقیق خواهیم پرداخت. در این بخش تلاش می‌گردد تا به درک ارتباط بین ویژگی‌های گردشگری و ابعاد اقتصادی، اکولوژیکی و فرهنگی به منظور عیارسنجی گردشگران بپردازد لذا در ارزش مکمل، شاخص‌های اکولوژیکی، زیبایی، اقتصادی و فرهنگی با تأکید بر شاخص (زمین - تاریخی) در نظر گرفته می‌شود.

جدول شماره ۲. ارزیابی عبارهای ژئومورفوتوریستی علمی و مکمل بر اساس روش Reynard

عیار	شاخص	توضیحات
علمی	تعداد آثار و بناهای تاریخی طبیعی و معنوی ثبت شده	تعداد ابنیه تاریخی که نشان از قدمت بالای شهرستان و گردشگر پذیری آن دارد
	تعیین حریم آثار ثبت شده	مشخص نمودن حریم آثار تاریخی و گردشگری جهت محافظت از آن‌ها
	تعداد کارگاه‌های آموزش هنرهای سنتی	افزایش تعداد کارگاه‌های آموزشی جهت بکار گیری نیروهای مشتاق جهت ترویج هنرهای سنتی
	تولیدات و رویدادهای فرهنگی و معرفی و آموزش	تولید محصولات فرهنگی و هنرهای دستی و معرفی آن‌ها به عنوان فرهنگی شهرستان
مکمل	تعداد محوطه‌ها و تپه‌های تاریخی ثبت شده	تعداد محوطه‌ها و تپه‌های تاریخ و گردشگری در شهرستان و جذب گردشگر
	تعداد پروژه‌های گمانه‌زنی و اکتشاف باستان‌شناسی تاریخی	انجام اقدامات کشف و شناسایی آثار باستانی
	تعداد گردشگران	وجود جاذبه‌های متعدد گردشگری لازمه افزایش تعداد گردشگران است
	تعداد اماکن و تأسیسات گردشگری	اماکن و تأسیسات رفاهی برای سکونت و اسکان گردشگران
	تعداد مناطق نمونه گردشگری	قرار گرفتن شهرستان در زمره سایت‌های گردشگری به واسطه وجود مناطق نمونه گردشگری
	تعداد اماکن تاریخی و طبیعی دارای قابلیت‌های گردشگری	دارا بودن شهرستان از پتانسیل بالای اماکن تاریخی و طبیعی

جدول شماره ۳. عیارسنجی شاخص‌های مورد مطالعه به روش Reynard

حفاظت	شاخص بودن	کمیابی	جغرافیای دیرینه	جمع
۰/۵	۰/۸	۰/۷	۰/۸	۲/۸
۰/۸	۰/۵	۰/۴	۰/۳	۲
۰/۱	۰/۶	۰/۶	۰/۵	۱/۸
۰/۴	۰/۵	۰/۴	۰/۴	۱/۷
۰/۱	۰/۷	۰/۶	۰/۲	۱/۶
۰/۲	۰/۴	۰/۴	۰/۲	۱/۲
۰/۳	۰/۳	۰/۲	۰/۲	۱
۰/۲	۰/۳	۰/۲	۰/۱	۰/۸
۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۸
۰/۴	۰/۶	۰/۵	۰/۴	۱/۹

نتایج به دست آمده از روش رینارد را می‌توان در سه بخش اصلی طبقه‌بندی نمود: شاخص «تعداد آثار و بناهای تاریخی» با امتیاز ۲/۸ از مجموع حداکثر امتیاز نهایی، بالاترین امتیاز را در کل سایت‌ها به دست آورد. این سایت در اغلب عیارسنجی‌ها، بالاترین امتیاز را در میان سایر شاخص‌ها در دیگر عیارها کسب نموده است، به طوری که در سایر معیارها با بالاترین امتیاز به عنوان برترین شاخص از منظر عیارهای مختلف انتخاب شدند. در نتیجه این شاخص، توان‌های زیادی در جهت جذب گردشگران از منظر ارزش‌های علمی و ارزش‌های مکمل در مقایسه با سایر سایت‌های مورد مطالعه دارا می‌باشد و می‌تواند در صورت اعمال برنامه‌ریزی‌های فضایی پایدار در کاهش فقر و ایجاد اشتغال در

زمینه‌های جذب گردشگر و افزایش تورهای گردشگری مناطق بیابانی و کویری به‌ویژه برای ساکنان شهرستان بیرجند در زمینه‌های جنبه‌های آموزشی، تفریحی و ... کمک شایانی داشته باشد. بعدازاین شاخص، در رتبه دوم شاخص «تعیین حریم آثار ثبت‌شده» در ارزش‌های علمی با امتیاز ۲ و شاخص «تعداد اماکن تاریخی و طبیعی» در ارزش‌های مکمل با امتیاز ۱/۹ قرار گرفته‌اند. به‌این ترتیب این سایت‌ها را می‌تواند همانند مورد قبل اما با شدت کم‌تری می‌تواند در توسعه اقتصادی منطقه نقش مهمی ایفا کند. در این قسمت ابعاد زیرساختی مانند دسترسی، و تجهیزات مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. جمع این دو ارزش، قابلیت یک ژئومورفوسایت را در توسعه گردشگری نشان می‌دهد. در مجموع هر چه عدد حاصله به ۲۰ نزدیک‌تر باشد نشانگر پتانسیل‌های بالای آن در برنامه‌ریزی در راستای گردشگری دارد (مقیم، ۱۳۹۱: ۱۸۴).

جدول شماره ۴. ارزیابی عیارهای چهارگانه ژئومورفوتوریستی بر اساس روش Pereira

ردیف	شاخص	حداکثر امتیاز
ارزیابی علمی قابلیت ژئومورفو سایت‌ها		
۱	Ra	۱
۲	In	۱
۳	Re	۱
ارزیابی معیار مکمل در ژئومورفو سایت‌ها		
۴	Cult	۱/۵۰
۵	Eco	۱/۵۰
ارزیابی معیار استفاده در ژئومورفو سایت‌ها		
۶	Vi	۱/۵۰
۷	Eq	۱
۸	Ou	۱
ارزیابی معیار محافظت در ژئومورفو سایت‌ها		
۹	In	۱
۱۰	Vu	۲۲

جدول شماره ۵. عیارسنجی شاخص‌های مورد مطالعه به روش Pereira

شاخص‌های مورد مطالعه	ارزش علمی	ارزش مکمل	ارزش مورفولوژیک	ارزش استفاده	ارزش محافظت	ارزش مدیریتی	جمع
۱ تعداد آثار و بناهای تاریخی طبیعی ثبت‌شده	۵	۲/۸۸	۷/۸۸	۴/۲۴	۱/۲۵	۵/۴۹	۱۳/۳۷
۲ تعیین حریم آثار ثبت‌شده	۳	۲/۷۵	۵/۷۵	۲/۸۳	۲/۵	۵/۳۳	۱۱/۰۸
۳ تعداد کارگاه‌های آموزش هنرهای سنتی	۳/۵	۱/۵	۵	۲/۹۷	۲/۵	۵/۴۷	۱۰/۴۷
۴ تولیدات و رویدادهای فرهنگی و معرفی	۳/۲۵	۱	۴/۲۵	۳/۴	۲/۷۵	۶/۱۵	۱۰/۴
۵ تعداد محوطه‌ها و تپه‌های تاریخی ثبت‌شده	۳/۲۵	۱	۶	۲/۲۷	۱/۲۵	۳/۵۲	۹/۵۲
۶ اکتشاف باستان‌شناسی تاریخی	۲/۵۵	۱	۳/۵۵	۱/۷۸	۳	۴/۷۸	۸/۳۳
۷ تعداد گردشگران	۱/۹۶	۰/۸۸	۲/۸۴	۲/۳	۲/۵	۴/۸	۷/۶۴
۸ تعداد اماکن و تأسیسات گردشگری	۲/۳	۰/۸۸	۹۱/۲	۲/۰۸	۱/۷۵	۳/۸۳	۷/۰۱
۹ تعداد مناطق نمونه گردشگری	۱/۷۹	۰/۸۸	۲/۶۷	۱/۳۷	۱/۵	۳/۱۷	۵/۵۴
۱۰ تعداد اماکن تاریخی و طبیعی	۲/۵۳	۱/۶۹	۲/۵۸	۳/۲۷	۵/۴۲	۲/۶۴	۱۱/۰۰

نتایج به‌دست‌آمده از روش پری را در بررسی توانمندی‌های گردشگری شهرستان بیرجند حاکی از این است که، دو شاخص منتخب با سایر شاخص‌ها اختلاف زیادی از جهت عددی دارند و در نتیجه امتیاز بالایی کسب کرده‌اند که شامل

شاخص‌های «تعداد آثار و بناهای تاریخی و طبیعی ثبت‌شده» با امتیاز ۱۳/۳۷ و «تعیین حریم آثار ثبت‌شده» با امتیاز ۱۱/۰۸ که بالاترین امتیاز در کل سایت‌ها محسوب می‌شود که حداکثر امتیاز قابلیت‌های گردشگری را در این روش از ۲۰ امتیاز کسب نموده است. در واقع این شاخص‌ها در تمام ارزش‌ها بالاترین امتیاز را کسب کرده است، به طوری که از نظر ارزش علمی با امتیاز ۵، ارزش مکمل با امتیاز ۲/۸۸، ارزش استفاده با امتیاز ۴/۲۴ و ارزش محافظتی با امتیاز ۵/۴۲، در مجموع مستعدترین سایت برای برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری است که در آن می‌تواند با رعایت مسائلی که بیش‌تر بر روی پایداری تأکید دارند، صورت گیرد. در رتبه دوم شاخص «تعداد اماکن تاریخی و طبیعی» قرار دارد که امتیاز کسب‌شده توسط این سایت است و همانند مورد قبل اما با شدت کمتری در معرض تغییرات حاصل از توسعه گردشگری قرار خواهد گرفت. به‌طور کلی شاخص‌های مورد مطالعه از نظر امتیازدهی از امتیازهای پایینی برخوردارند و این موضوع نشان‌دهنده نیاز به توجهات اساسی به قابلیت‌های این سایت‌ها در برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری است.

جدول شماره ۶. شاخص سودمندی و تأسّف حاصل از تکنیک وایکور

بخش	شهر	S شاخص تأسّف	R شاخص تأسّف
مرکزی	بیرجند	۰/۲۱۹	۰/۰۵۰
خوسف	خوسف	۰/۶۳۲	۰/۳۴۶
	محمد شهر	۰/۵۰۴	۰/۴۴۴

جدول شماره ۷. محاسبه شاخص ویکور (Q) برای هر گزینه

بخش	شهر	مقدار Q
مرکزی	بیرجند	۰/۹۷۷
خوسف	خوسف	۰/۹۲۰
	محمد شهر	۰/۷۵۹

جدول شماره ۸. مرتب کردن گزینه‌ها بر اساس مقادیر S، R و Q

بر اساس مقدار S	بر اساس مقدار R	بر اساس مقدار Q
مرکزی ۰/۲۱۹	مرکزی ۰/۰۵۰	مرکزی ۰/۹۷۷
خوسف ۰/۶۳۲	خوسف ۰/۳۴۶	خوسف ۰/۹۲۰
محمد شهر ۰/۵۰۴	محمد شهر ۰/۴۴۴	محمد شهر ۰/۷۵۹

جدول شماره ۷. نتایج حاصل از مدل COPRAS

بخش	رتبه	شهر	درجه توسعه‌یافتگی
مرکزی	۱	بیرجند	۰/۷۴۴۴
خوسف	۲	خوسف	۰/۰۵۱۰

جدول شماره ۸. نتایج حاصل از مدل Kaplan

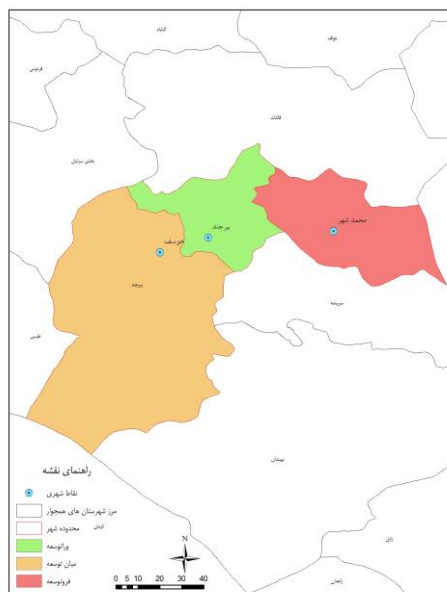
بخش	رتبه	شهر	درجه توسعه‌یافتگی
مرکزی	۱	بیرجند	۰/۸۴۴۴
خوسف	۲	خوسف	۰/۴۵۱۰
	۳	محمد شهر	۰/۳۴۷۸

با تلفیق رتبه‌بندی‌های حاصل از مدل‌های وایکور، کوپراس و کپ لند به رتبه‌بندی سطح توسعه‌یافتگی بخش گردشگری شهرستان بیرجند رسیده‌ایم.

جدول شماره ۹. سطوح توسعه‌یافتگی شهرستان بیرجند در بخش گردشگری

ردیف	بخش	شهر	دهستان	وضعیت	درصد
۱	مرکزی	بیرجند	القورات باقران شاخن شاخات فشارود	ورا توسعه	۱۳/۷۹

کاهشنگ	
۴۴/۸۲	میان توسعه
۴۱/۳۷	فرو توسعه

شکل شماره ۲. سطوح توسعه‌یافتگی شهرستان بیرجند در بخش گردشگری

نتیجه‌گیری

دستیابی به توسعه گردشگری به عواملی نظیر ساختار مناسب سازمانی، برنامه‌ریزی و آموزش نیروی انسانی، قوانین و مقررات گردشگری و جذب سرمایه، وابسته است. بر همین اساس برای ایجاد توسعه پایدار و مناسب صنعت گردشگری، وجود یک مدیریت توانا و منسجم و هماهنگی بین بخش‌های دولتی و خصوصی، بسیار حائز اهمیت است. لذا پژوهش حاضر به دنبال بررسی و سنجش توانمندی‌های گردشگری شهرستان بیرجند در رابطه با توسعه پایدار گردشگری است تا با ارزیابی این متغیرها عملکرد مدیریت شهرستان بیرجند، در رابطه با توسعه پایدار گردشگری شهری بررسی گردد و راهکارهای عملی در جهت بهبود وضع موجود و در نتیجه توسعه شهرستان ارائه شود. نتایج حاصل از تلفیق مدل‌های گردشگری رینارد و پری یرا نشان می‌دهد در بررسی توان‌های گردشگری شهرستان بیرجند شاخص‌های «تعداد آثار و بناهای تاریخی»، «تعیین حریم آثار ثبت‌شده» و «تعداد اماکن تاریخی و طبیعی» به ترتیب با امتیاز ۱۳/۳۷، ۱۱/۰۸ و ۹/۰۴ بالاترین امتیاز در کل سایت‌ها محسوب می‌شود که حداکثر امتیاز قابلیت‌های گردشگری را در این روش از ۲۰ امتیاز کسب نموده است در نتیجه این شاخص، توان‌های زیادی در جهت جذب گردشگران از منظر ارزش‌های علمی و ارزش‌های مکمل در مقایسه با سایر سایت‌های مورد مطالعه دارا می‌باشد و می‌تواند در صورت اعمال برنامه‌ریزی‌های فضایی پایدار در کاهش فقر و ایجاد اشتغال در زمینه‌های جذب گردشگر و افزایش تورهای گردشگری مناطق بیابانی و کویری به‌ویژه برای ساکنان شهرستان بیرجند در زمینه‌های جنبه‌های آموزشی، تفریحی و ... کمک شایانی داشته باشد. از طرفی با تلفیق رتبه‌بندی‌های حاصل از مدل‌های وایکور، کوپراس و کپ لند به رتبه‌بندی سطح توسعه‌یافتگی بخش گردشگری شهرستان بیرجند رسیده‌ایم. این بررسی‌ها نشان می‌دهد در شهرستان بیرجند، شهر بیرجند به‌عنوان مرکز شهرستان، خوسف و محمد شهر در وضعیت‌های ورا توسعه، میان توسعه و فرو توسعه از نظر توان‌های گردشگری شناخته شده‌اند. در همین خصوص راهکارها و پیشنهادهای ارائه شده شامل:

❖ افزایش کیفیت زیرساخت‌ها و توان‌های اصلی گردشگری از جمله امکانات اقامت، حمل‌ونقل و... خصوصاً در شهرهای خوسف و محمدآباد.

- ❖ توسعه امکانات بهداشتی، استراحتگاهی، تفریحی، ورزشی و ... در مناطق دارای جاذبه گردشگری شهرستان.
- ❖ تشویق مردم منطقه به مشارکت در جهت توسعه زیرساخت‌ها، تجهیزات و تسهیلات گردشگری جهت ایجاد اشتغال در شهرستان
- ❖ استفاده از مشارکت بخش خصوصی در احداث تأسیسات و توان‌ها و پتانسیل‌های گردشگری منطقه.

تقدیر و تشکر

بنا به اظهار نویسنده مسئول، این مقاله حامی مالی نداشته است.

منابع

- (۱) پاپلی یزدی، محمدحسین و سقایی، مهدی (۱۳۸۵) گردشگری (ماهیت و مفاهیم)، چاپ اول، تهران: انتشارات سمت.
- (۲) تقوایی، مسعود و اکبری، محمود (۱۳۸۸) مقدمه‌ای بر برنامه‌ریزی و مدیریت گردشگری شهری، چاپ دوم، اصفهان: انتشارات پیام علوی.
- (۳) تولایی، سیمین (۱۳۸۶) مروری بر صنعت گردشگری، چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه تربیت‌معلم.
- (۴) حقیقت، علی؛ خرسندیان، عبدالخالق؛ عربی، حامی (۱۳۹۲) بررسی رابطه علیت میان رشد اقتصادی و توسعه گردشگری در کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا، سیاست‌های راهبردی و کلان، دوره ۱، شماره ۲، صص. ۱۰۸-۷۱.
- (۵) رحمانی، خلیل (۱۳۸۹) ارزیابی عملکرد اماکن مذهبی در توسعه روستایی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس.
- (۶) رنج پور، رضا؛ کریمی تکانلو، زهرا؛ نجفی نسب، میرحجت (۱۳۹۰) بررسی فرضیه توریسم منجر به رشد در ایران طی دوره ۱۳۴۷-۱۳۸۸، مجله تحقیقات اقتصادی راه اندیشه، دوره ۱۶، شماره ۳، صص ۱۱۵-۱۳۴.
- (۷) زنگی‌آبادی، علی؛ محمدی، جمال؛ زیرکباش، دیبا (۱۳۸۷) تحلیل گردشگری داخلی مطالعه موردی: شهر اصفهان، فصلنامه جغرافیا و توسعه، دوره ۴، شماره ۸، صص. ۱۵۶-۱۳۱.
- (۸) صدری، مسعود؛ غوابش، عبدالقاسم؛ آبسته، مونا (۱۳۸۶) بررسی توسعه صنعت گردشگری آثار و نتایج آن، فصلنامه اقتصاد و توسعه، زمستان ۱۳۸۶، دوره ۵، شماره ۲۵، صص. ۱۴-۸.
- (۹) کازس، ژرژ و فرانسواز، پوتییه (۱۳۸۲) جهانگردی شهری، ترجمه صلاح‌الدین محلاتی، چاپ چهارم، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، دوره ۶، شماره ۷، صص. ۳۹-۲۷.
- (۱۰) محلاتی، صلاح‌الدین (۱۳۸۰) درآمدی بر جهانگردی، چاپ دوم، تهران: دانشگاه شهید بهشتی.
- (۱۱) مدهوشی، مهرداد و ناصرپور، نادر (۱۳۸۲) ارزیابی موانع توسعه صنعت گردشگری مطالعه موردی: لرستان، فصلنامه پژوهش‌های بازرگانی، دوره ۳، شماره ۲۸، صص. ۱۸-۱۳.
- (۱۲) مقیمی، سید محمد (۱۳۹۱) سنجش شاخص‌های حکمرانی خوب و نقش دولت الکترونیک در ارتقای آن، فصلنامه مدیریت فناوری اطلاعات، سال سوم، شماره ۸، صص. ۲۱-۷.
- 13) Andriotis, Kevin. & Vaughan, Remi. (2003) Urban Residents' Attitudes toward Tourism Development, The Case of Crete, Journal of Travel Research, Vol. 42, No.5, pp.172-185.
- 14) Arezki, Reda. & Piotrowski, Jasmin. (2009) Tourism Specialization and Economic Development, Evidence from the UNESCO World Heritage List, International Monetary Fund Working Paper, Vol.9, No.6, pp.61-76.
- 15) Bigné Alcaniz, Enrique. & Sanchez Garcia, Isabel. & Sanz Blas, Silvia. (2005) Relationships Among Residents' Place image, Evaluation of The Stay And Post-Purchase Behaviour, Journal of Vacation Marketing, Vol.11, No.4, pp. 291-302.
- 16) Boo, Sozan. & Busser, Adam. (2006) Impact Analysis of a Tourism Festival on Tourists 'Destination Images, Event Management, Vol. 9, No.4, pp. 223-237.
- 17) Gursoy, Daniyel. & Chi, Chals.& G abriyel, Dyer, P. (2010) Locals Attitudes toward Mass and Alternative Tourism, The Case of Sunshine Coast, Australia, Journal of Travel Research, Vol. 49, No.3, pp. 381-394.

- 18) Gursoy, Dogan. & Roy, Denney. (2004) Host Attitudes toward Tourism, an Improved Structural Model, *Annals of Tourism Research*, Vol. 31, No.3, pp. 495–516.
- 19) Lee, Teo. (2009) A Structural Model to Examine How Destination Image, Attitude, and Motivation Affect the Future Behavior of Tourists, *Leisure Sciences*, Vol.31, No.3, pp. 215-236.
- 20) Lepp, Andy. (2007) Residents Attitudes towards Tourism in Bigodi Village, Uganda, *Tourism Management*, Vol. 28, No.7, pp. 876-885.
- 21) Mehmetoglu, Mohammad. (2001) Economic Scale of Community-Run Festivals: A Case Study. *Event Management*, Vol.7, No.3. pp.93-102.
- 22) Mehregan, Negin. & Kordbacheh, Hamid.& Akbari, Ali. (2012) Foreign Tourism and Human Development in Iran. *International Proceedings of Economics Development & Research*, Vol.50, No.11, pp. 15-18.
- 23) Pérez, Emili. & Aguilo, Nema. & Jaume Rodriguez. (2005) Host Community Perceptions A Cluster Analysis, *Annals of Tourism Research*, Vol.17, No.4, pp. 586-599.
- 24) Prayag, Gorge. & Hosany, Simon. & Nunkoo, Rafael. & Alders, Tito. (2013) London Residents' Support for the 2012 Olympic Games: The Mediating Effect of Overall Attitude, *Tourism Management*, Vol. 36, No.12, pp. 629-640.
- 25) Ramkissoon, Hanna. & Nuncio, Rimo. (2008) Information Search Behavior of European Tourists Visiting Mauritius, *Tourism: An International Interdisciplinary Journal*, Vol. 56, No.1, pp.7-21.
- 26) Sharpley, Rise. (2014) Host Perceptions of Tourism: A Review of the Research, *Tourism Management*, Vol. 42, No.11, pp. 37-49.
- 27) Shrestha, Ransha. & Stein, Ted. & Clark, Jefry. (2007) Valuing Nature-based Recreation In public Natural Areas of the Apalachicola River Region, Florida, *Journal of Environmental Management*, Vol. 85, No.4, pp. 977-985.
- 28) Suraj, Peni. (2010) the Impact of Tourism on Income Inequality: An Econometric Assessment, the *UCLA Undergraduate Journal of Economics* Vol.8, No.7, pp. 47-99.
- 29) Surugiu, Clark. (2009) the Economic Impact of Tourism. An Input-Output Analysis, *Institute of National Economy (XIX)*, Vol. 29, No. 2, pp. 142- 161.
- 30) Sutcliffe, Linkoln. (2009) Development of a framework for assessing sustainability in new product development, *International conference on engineering design*, Stanford university, stanford, CA, USA, Vol.11, No.9, pp.121-132.
- 31) Terzidou, Merry. & Stylidis, David. & Szivas, Eric. (2008) Residents' Perceptions of Religious Tourism and Its Socio-Economic Impacts on the Island of Tinos, *Tourism and Hospitality Planning and Development*, Vol. 5, No.8, pp. 113-129.
- 32) Teye, Volgn. & Sonmez, Sosan. & Sirakaya, Eva. (2002) Residents' Attitudes toward Tourism Development, *Annals of Tourism Research*, Vol. 29, No.1, pp. 79–105.
- 33) Tohid Ardahaey, Farhad. (2001) Economic Impacts of Tourism, *International Journal of Business and Management*, Vol. 6, No.8, pp. 206.
- 34) World Tourism Organization, 2013, *Sustainable Tourism for Development, Guidebook*. Vol.8, No.2, pp.137-152.
- 35) Reynard, Eric. (2005) Géomorphosites ET paysages – In: *Géomorphologie. Relief, processus, Environnement*, Vol.11, No.8, pp. 181-188.
- 36) Logan, Klark. & Francis, Jan. (2003) Does size matter? The influence of large clients on officelevel auditor reporting decisions, *Journal of Accounting and Economics* 30 (December), Vol.8, No.12, pp. 375-400.